

Exercir el poder ciudadà

Àngels Codina i Farràs

Bona tarda a tothom,

Abans d'entrar en matèria, crec fonamental remarcar la perspectiva des de la qual enfoco la xerrada d'avui, que, com no podia ser d'una altra manera, dimana de la pròpia experiència vital i professional, ambdues inseparables.

Cal assenyalar que des de principi dels anys noranta investigo la relació cos-ment-camp energètic humà i la seva traducció en consciència. La investigació d'aquesta relació, que integra diferents coneixements mèdics, psicològics, filosòfics i de la física moderna, m'ha portat a elaborar el meu propi mètode terapèutic, que anomeno Ontomedicina (abans Medicina Vibracional), que significa la medicina de l'ésser.

Jo tracto malalts, no malalties, tracto persones no cossos. Veig la persona integralment, és a dir, en els seus aspectes físic, emocional, mental i espiritual o transcendent, ja que la integració harmònica d'aquests aspectes es tradueix en salut.

Cal, però, no oblidar que, alhora i més enllà d'aquesta –emprant la terminologia ontomèdica– *unitat microcòsmica* que és la persona, formem part d'una *unitat macrocòsmica*, estem en interdependència i interrelació amb totes les altres espècies i amb el nostre entorn. Segons quina sigui la base sobre la qual establim aquesta interrelació, cooperació o competència, estem afavorint l'evolució o la involució del nostre sistema.

Seguint aquest ordre d'idees dins del concepte *ciudadania* que avui ens ocupa, tenim que, a la base de l'ordre social –com a peça clau de fisiologia fractal– hi ha el ciutadà, que formarà part de la família, la societat, la natura, el planeta, etc, en ordre de complexitat creixent fins a la gran unitat que és el tot.

Que quedi clar des del principi que quan parlo de *ciudadà* vull dir *persona lliure i responsable*, és a dir, un ésser madur que té en compte l'ordre esmentat i que mesura les conseqüències dels seus actes. En la meva opinió aquest és l'ideal que ha de guiar les nostres accions com a humans, com a éssers socials, i ja sabem que ningú no és perfecte però tots som perfectibles. Es tracta de conrear aquesta perfectibilitat, esmenant les errades del camí conjunt que fem i potenciant-ne els encerts.

La meva praxi m'ha ensenyat que la nostra biologia no és aliena a la nostra biografia, més aviat n'és la conseqüència. Tinc per tant una certa experiència a tractar de *reordenar* la persona i –sempre amb la seva participació conscient i voluntària–, orientar-la cap al màxim exponent de salut, considerada en el més ampli dels sentits: el retrobament i exercici del seu propi poder personal. (És a dir, fer-se conscient de les pròpies habilitats, aptituds i del potencial que com a humans tenim i que estem molt lluny de saber-ne la grandesa i fondària que té i/o pot arribar a tenir).

Poder és una paraula que, sovint, s'empra dins d'un context, al meu entendre, totalment il·lusori: per a un càrrec, nivell econòmic, estatus social, etc., que avui tens i demà pots haver perdut. Sí, és cert que en la nostra societat materialista, per a alguns afers, els exemples que he posat poden ser determinants puntualment, però no són en realitat un autèntic poder.

L'autèntic poder rau dins de cadascun de nosaltres i és quelcom que hem de conquerir al llarg de nostra trajectòria vital, del nostre creixement com a persones. Aquest poder, un cop en som conscients, és indestructible, ningú no ens el pot prendre, només es pot anar incrementant.

Una societat està formada pel conjunt d'individus que la componen, és a dir pels seus ciutadans (de *civitas*, -atis = conjunt de ciutadans d'un estat, que habiten l'*urbs*).

Als actuals estats anomenats *democràtics* ens enorgullim de –en teoria– la igualtat dels ciutadans; en la nostra il·lusió no ens adonem que, en el sentit que nosaltres ho fem, la democràcia no va existir ni tan sols a la Grècia de Pèricles (considerada l'època d'or de la civilització hel·lènica, al segle v aC, on tots els ciutadans tenien dret a vot però no tots tenien dret a ser ciutadans, ja que aquests últims posseïen esclaus).

Malauradament, l'esclavatge, als inicis del s. XXI, no ha desaparegut, en el millor dels casos només ha canviat de forma. En alguns indrets existeix encara l'esclavatge físic tradicional, com en algunes mines de diamants a l'Àfrica, a Sud-Amèrica, etc. I estem assistint –arreu, a la nostra vora mateix– a un esfereïdor increment de tràfic de persones: dones, infants i també homes, com a esclaus sexuals, dins del circuit del narcotràfic i la criminalitat internacional). I, en el nostre petit percentatge de persones afortunades –si ens comparem amb tot el conjunt de la població mundial– on ens creiem lliures, no ens adonem que estem sotmesos a un constant i sistemàtic rentat de cervell que –en la nostra ignorància– ens mena cap a un totalitari *pensament únic*, disfressat, això sí, d'ideologies i creences de tota mena *que hom te dret a tenir* però que, carents d'una estructura coherent de pensament, resulten a la praxi d'una superficialitat buida de tot contingut essencial; la qual cosa ens allunya d'una acció eficaç, com a ciutadans, en la participació efectiva en la regulació de les nostres vides.

Al llarg de la història coneguda, s'han anat succeint diverses civilitzacions, que apareixen, creixen fins al seu zenit i desapareixen.

Aquest fet s'adapta perfectament a la moderna concepció, dins la física, de la teoria del caos: els físics teòrics han observat que quan els caos domina l'estat dinàmic d'un sistema, si es manté, arriba un punt en què tot comença a ordenar-se a partir del que es denominen *atractors*, punts actius al voltant dels quals s'organitza un determinat ordre sistemàtic. Els atractors són petits punts o xarxes –generalment de memòria del mateix sistema– al voltant dels quals s'ordenen els altres elements que formen el sistema caòtic per sortir del caos. En resum: un sistema s'origina en el moment en què es comencen a conservar les relacions que el defineixen –els atractors– i es desintegren quan aquestes relacions es trenquen.

Actualment, en la meua opinió, estem assistint a un canvi de paradigma d'abast planetari: s'està destruint un tipus de civilització, esgotada per la seva deriva inhumana, que mena a una situació cada cop més caòtica; subtilment, però, comença a emergir-ne una de nova.

Tots i cadascun de nosaltres tenim una responsabilitat enfront aquest canvi: l'hem de fer al nostre interior perquè pugui manifestar-se a l'exterior. Els valors que vulguem veure reflectits en la societat els hem de conrear abans en nosaltres; sense aquesta coherència bàsica és del tot impossible una evolució positiva. Al meu entendre, és del tot inútil, a més d'irrespectuós, voler imposar un tipus de corrent ideològic a tota una societat. Les ideologies i creences, totes són molt maques en teoria, però a la pràctica acaben originant revolucions sanguinàries (físicament i/o psicològicament); només cal repassar la història.

És per això, que jo reivindico el ser ciutadà (com una mena d'atractor, en un paral·lisme amb la teoria del caos esmentada), més enllà d'ideologies i creences, amb respecte per les que siguin respectables (no totes ho són, en contra de la *babaucràcia* mental instaurada en les societats dites democràtiques; per exemple derives legals que atempten contra el sentit comú i, sobretot, confondre l'exercici de l'autoritat, que és absolutament imprescindible, amb l'autoritarisme i, en conseqüència la instauració del tot s'hi val i tot és permès); fins que no tinguem clar que no tot s'hi val i no tot ha de ser permès, no començarem a esmenar el caos creixent a què estem assistint arreu.

Ser ciutadà en el context explicitat és assumir la pròpia responsabilitat en tots els actes de la nostra vida –privada o pública– perquè, en definitiva, les errades en l'àmbit privat repercuten en el públic i a l'inrevés.

En conseqüència, exercir el poder ciutadà vol dir exercir el primer i més important dret i deure, que tota persona lliure i responsable té. A efectes pràctics això vol dir, no només anar a votar cada quan toqui i deixar que els polítics facin el que vulguin sense cap control, sinó restar atents i dir-hi la nostra en una sinergia positiva entre governants i ciutadans, en una relació d'igualtat, i no en una de submissió com es dona avui dia.

El governant ha d'estar capacitat per dur a terme la seva tasca i al servei de la ciutadania, i el ciutadà ha de ser respectuós i, sobretot, crític (en el sentit positiu de la paraula); només d'aquesta manera crec que podem funcionar d'una manera que afavoreixi una evolució social positiva.

En aquest sentit, vull fer èmfasi en el poder que tenim els ciutadans com a tals, del qual no acabem de ser conscients. Portats per la inèrcia del somni democràtic i paralitzats pel pensament que "la democràcia no és perfecta, però que és el millor dels sistemes", anem caient en una inèrcia mortífera que ens duu només a votar cada x anys i a despreocupar-nos-en la resta del temps. Aquesta magna errada és la que ens ha portat a la dissociació actual, en què els polítics –amb molt poques excepcions– estan immersos en picabaralles constants pel poder il·lusori, que il·lustren perfectament totes les derives de la misèria humana, i el poble súbdit, en una esfera totalment diferent, va patint les conseqüències de tan nefasta manera de procedir, empobrint-se i sotmetent-se a lleis absolutament fora de tota lògica i d'efectes nefasts.

De la democràcia, en el sentit ideal en què l'entendem, però, com ha quedat clar, no en el sentit en què es practica, jo en diria *personocràcia*, és a dir, el govern per la persona ciutadà. En la meua opinió, aquesta és la bona direcció per tractar de sortir del caos creixent de la cada cop més inhumana societat moderna.

Això comporta, sí o sí, per part de l'Estat fomentar l'educació en la línia de desenvolupar el potencial humà. Aquesta és la millor mesura de les autèntiques intencions d'un govern, veure com tracta l'educació dels seus ciutadans.

Personalment, ja fa temps que clamo perquè es replantegi l'educació general bàsica; fins i tot consta per escrit en el Recull de conferències 2005 de la Societat Andorrana de Ciències, en què es recull la meua cosmovisió medicoclínica: "Crec imprescindible educar en continguts polivalents, no fragmentaris i excloents. Ensenyar a pensar. Estimular el potencial humà. Educar en la consciència transcendent. Per tal de formar éssers lliures, i només es mereix aquest qualificatiu qui té capacitat de pensament crític i l'exerceix."

A Andorra som petits i això té inconvenients però també un gran avantatge: si hi ha voluntat, ho podem fer bé. Tot depèn de l'ordre de prioritats que s'estableixi.

No pot ser de cap de les maneres que no es demani cap responsabilitat en els afers polítics. Els ciutadans hem de ser respectuosos, cívics i crítics, però els polítics ens han de retre comptes i els ho hem d'exigir.

No es pot permetre que es dilapidin milions en envelliments monstruosos que s'han de retirar, ni en edificis de fama mundial, ni en peatges polítics diversos, i que no ens quedin diners per a projectes essencials per a la ciutadania i el bon desenvolupament del país.

Les ideologies separen, els sentiments uneixen. Reclamo una Andorra constituïda per ciutadans, fent real el nostre lema: *Virtus Unita Fortior*.

Àngels Codina i Farràs,
metgessa generalista i investigadora clínica